

Νομοθεσία για την Προστασία και Αποκατάσταση του Υπεδάφους

Περιβάλλον, Ρύπανση Γεωπεριβάλλοντος, Νομοθεσία

- Περιβάλλον (πόσιμο νερό, ατμόσφαιρα, υπέδαφος*, διάστημα) και ρύπανση: περιορισμένες ανοχές
- Νομοθεσία: σε συνεχή εξέλιξη

* υπέδαφος = έδαφος + υπόγειο νερό

Ας κάνουμε ένα βήμα πίσω:

ευκαιρία να σκεφτούμε προσωπική φιλοσοφία περιβαλλοντικού δικαίου

«Ελεος! Ας μας απαντήσουν για το νερό»

Ένα απλό ερώτημα έθεσε στην «Κ» ο αντιδήμαρχος Οινόφυτων Μιχάλης Γαλούρης σχολιάζοντας την ειδηση ότι -μετά τα Οινόφυτα, τον Ωρωπό, τη Θήβα και την Αυλίδα- η τοξική ουσία εξασθενές χρώμιο ανιχνεύθηκε και στο νερό της Τανάγρας: «Τοξινώνεται ένας ολόκληρος πληθυσμός. Εάν αυτό δεν είναι θέμα για το οποίο πρέπει να επληφθεί η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, τότε ποιο είναι;»

Προς το παρόν, πάντως, αναμένεται η απάντηση του υπουργείου Υγείας και της αρμόδιας Υγειονομικής Υπηρεσίας της Νομαρχίας Βοιωτίας στο αίτημα του Δήμου Τανάγρας να δοθούν συγκεκριμένες οδηγίες στον πληθυσμό μετά τις ανησυχητικές αναλύσεις του νερού. «Να μας πουν τι πρέπει να κάνουμε. Να το πίνουμε; Να μην το πίνουμε; Να σφραγίσουμε τις γεωτρήσεις;», λέει στην «Κ» ο δήμαρχος κ. Παναγιώτης Κυριακού. Σύμφωνα με το σχετικό έγγραφο του Γενικού Χημείου του Κράτους, τα δείγματα νερού και από τις τέσσερις γεωτρήσεις από τις οποί-

Παρέμβαση
της Πολιτικής
Προστασίας ζητούν
από τα Οινόφυτα.

.....

Νομοθετικά κατοχυρωμένο το δικαίωμα στην πληροφορία

- Αίτημα σε δημόσια υπηρεσία για πληροφορίες – η υπηρεσία υποχρεούται να απαντήσει σε 60 ημέρες το αργότερο (Άρθρο 10 του Συντάγματος)
- Οδηγία για ελεύθερη πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφορία (ισχύει από 14-02-05)
 - **Οδηγία 2003/4/ΕΚ** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28^{ης} Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες
 - Ενσωματώθηκε στο Εθνικό Δίκαιο με την Απόφαση 11764/653/**2006** (ΦΕΚ **327**, Τεύχος **B**, 17-03-2006)

Περιβάλλον, Ρύπανση Γεωπεριβάλλοντος, Νομοθεσία

- Περιβάλλον (πόσιμο νερό, ατμόσφαιρα, υπέδαφος*, διάστημα) και ρύπανση: περιορισμένες ανοχές
- Νομοθεσία: σε συνεχή εξέλιξη

* υπέδαφος = έδαφος + υπόγειο νερό

Νομοθεσία για ρυθασμένους χώρους

- Πιο αναπτυγμένη σε ΗΠΑ (Νομοθετική πράξη “Comprehensive Environmental Response, Compensation, and Liability Act” – CERCLA ή Superfund), Ολλανδία
- Διαμορφώθηκε τουλάχιστον αρχικά σαν απάντηση στις ανησυχίες και την αυξανόμενη περιβαλλοντική συνειδητοποίηση των πολιτών – όχι με βάση υπάρχουσες τεχνικές γνώσεις

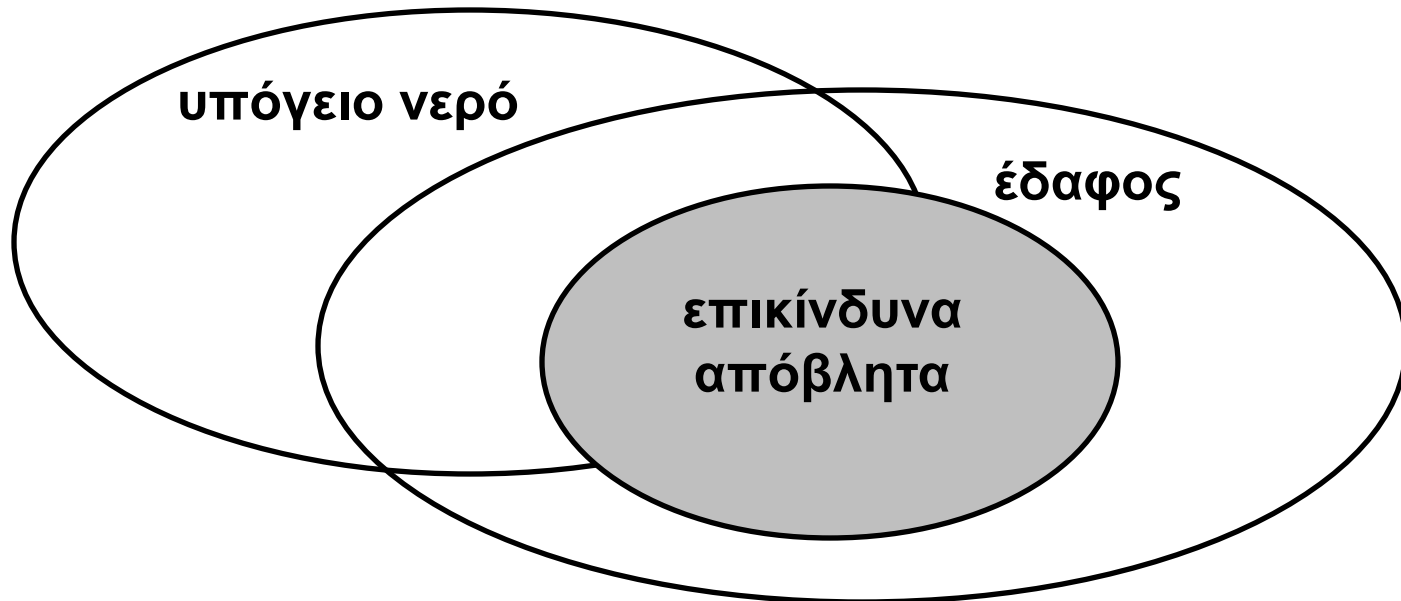
Προστασία και αποκατάσταση υπεδάφους: πλέον σχετικά νομοθετήματα

- Στην Ευρωπαϊκή Ένωση
 - από το 2007 ισχύει Οδηγία για την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας (2004/35/ΕΚ → Π.Δ. 148, ΦΕΚ 190Α, 29-9-2009)
 - από το 2013 ισχύει Οδηγία για την προστασία του υπόγειου νερού (2006/118/ΕΚ → Αποφ. 39626/2208/Ε130, ΦΕΚ 2075Β, 25-9-2009)
 - πρόταση Οδηγίας για την προστασία του εδάφους [COM(2006)232]: υπό επεξεργασία για πολλά χρόνια, αποσύρεται τον Μάιο του 2014 επειδή δεν ήταν πλέον επίκαιρη
 - ανακοίνωση για τη στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος με ορίζοντα το 2030 COM(2021) 699 final

Προστασία και αποκατάσταση υπεδάφους: πλέον σχετικά νομοθετήματα

- Η Ελλάδα απέκτησε σχετική (αλλά αποσπασματική) νομοθεσία μόλις το 2006 (Αρ.13588/725, ΦΕΚ 383Β, 28-3-06, αντικαθιστά την 19396/1546/1997) στο πλαίσιο του εθνικού σχεδιασμού για τα επικίνδυνα απόβλητα
- Με βάση την παραπάνω νομοθεσία, έγινε η πρώτη μερική απογραφή πιθανώς ρυπασμένων χώρων στην Ελλάδα (Tsompranidis et al. 2017)
- Η Ελλάδα δεν στέλνει στοιχεία στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος για τη διαχείριση των ρυπασμένων χώρων (ΕΕΑ, 2022)

Νομοθετικό πλαίσιο

Αφειρηρία νομοθετημάτων για την πρόληψη και αποκατάσταση ρύπανσης γεωπεριβάλλοντος:

- 1) Διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων **Όλες απαραίτητες!**
- 2) Προστασία εδάφους και υπόγειου νερού

Ερώτηση Νο 1

- Μια στιβαρή νομοθεσία για την προστασία του εδάφους αντιμετωπίζει επιτυχώς το πρόβλημα των ρυττασμένων χώρων.

Σωστό

Λάθος

Νομοθεσία: τι να συγκρατήσουμε

- Πού/πώς ψάχνουμε

- Ευρωπαϊκή Ένωση

- Για κάτι συγκεκριμένο (με γνωστό έτος/αριθμό) ή με λέξεις-κλειδιά

- <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=el>

- Ανά κατηγορίες

- <https://eur-lex.europa.eu/browse/summaries.html>

- Ελλάδα: <http://www.et.gr/>, βάσεις δεδομένων (με χρέωση)

Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Απόφαση του ΔΕΕ σχετικά με την υποχρέωση ανάληψης δράσης από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων

- Δίκαιο της ΕΕ
 - Συνθήκες
 - Νομικές πράξεις
 - Ενοποιημένα κείμενα
 - Διεθνείς συμφωνίες
 - Προπαρασκευαστικά έγγραφα
- Νομολογία της ΕΕ
 - Νομολογία
 - Συλλογή της Νομολογίας
 - Ευρετήριο νομολογίας
- Εθνικό δίκαιο και νομολογία
 - Μεταφορά στην εθνική νομοθεσία
 - Εθνική νομολογία
 - Νομολογία JURE
- Πληροφορίες

Επίσημη Εφημερίδα

ΕΕ Σειρά C : 08/10/2024 (16 πράξεις)
ΕΕ Σειρά L : 08/10/2024 (13 πράξεις)

Εύρεση αποτελεσμάτων ανά αριθμό εγγράφου

2003 4

Οδηγία

Αναζήτηση στη βάση νομοθετημάτων της ΕΕ για την Οδηγία 2003/4/ΕΚ για την πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφορία

1. Δίνω στοιχεία: 2003, 4, Οδηγία

2. Κλικ

3. Αποτέλεσμα αναζήτησης

4. Κατεβάζω PDF

Αποτελέσματα 1 - 6 από 6

Ταξινόμηση κατά Συνάφεια

Ακύρωση επιλογής Εξατομίκευση των εμφανιζόμενων πληροφοριών Εξαγωγή

Οδηγία 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου

EE L 41 της 14.2.2003, σ. 26 έως 32 (ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT, FI, SV)

Το έγγραφο αυτό έχει δημοσιευτεί σε ειδική έκδοση (CS, ET, LV, LT, HU, MT, PL, SK, SL, BG, RO, HR)

Ισχύει

Τελευταία ενοποιημένη έκδοση: 14/02/2003

Αριθμός CELEX: 32003L0004

Μορφή: Οδηγία

Συντάκτης: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ημερομηνία εγγράφου: 28/01/2003

PDF HTML

Απλή Αναζήτηση

Μπορείτε να βρείτε το Φ.Ε.Κ. που σας ενδιαφέρει με βάση το τεύχος, το έτος και τον αριθμό Φ.Ε.Κ. ή με τη λέξη-κείμενο που σας ενδιαφέρει.

Έτος: 2006

Τεύχος: B

Αριθμός Φ.Ε.Κ.: 327

Λέξεις-κλειδιά: Πληκτρολογήστε ακριβώς τη λέξη που ψάχνετε...

Αναζήτηση Καθαρισμός Φίλτρων Εφαρμογή Φίλτρων +

Τίτλος ΦΕΚ	Ημερομηνία ΦΕΚ	Κυκλοφορία	Τεύχος	Σελίδες	Σύνοψη	Οντότητες	Ετικέτες	Χρονολόγιο	Λήψη	Σελίδα
B 327/2006	17-03-2006	22-03-2006	B	8						

Αναζήτηση στην ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου για το ΦΕΚ της απόφασης για την πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφορία

Με αριθμό ΦΕΚ (απλή αναζήτηση)

Με κείμενο

Κείμενο προς Αναζήτηση: 2003/4/ΕΚ

Έτος: 2006

Τεύχος: B

Αριθμός Φ.Ε.Κ.: Πληκτρολογήστε αριθμό ΦΕΚ ή εύρος τιμών (π.χ. 34-76)

Αναζήτηση Καθαρισμός Φίλτρων Εφαρμογή Φίλτρων +

Τίτλος ΦΕΚ	Ημερομηνία ΦΕΚ	Κυκλοφορία	Τεύχος	Σελίδες	Σύνοψη	Οντότητες	Ετικέτες	Χρονολόγιο	Λήψη
B 1915/2006	29-12-2006	12-01-2007	B	32					
B 327/2006	17-03-2006	22-03-2006	B	8					

Αποτέλεσμα αναζήτησης

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 327

17 Μαρτίου 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Πρόσβαση του κοινού στις δημόσιες αρχές για παροχή πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/4/ΕΚ «για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες» και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 7792/1440/1995 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 796)..... 1

1990) και τις διατάξεις του άρθρου 2 (παρ. 1ζ και 2) του ν. 1338/1983 "Εφαρμογή του Κοινωνικού Δικαίου" (ΦΕΚ Α' 34/1983), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1440/1984 "Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρ. Τράπεζας Επενδύσεων κ.λπ." (ΦΕΚ Α' 70/1984) και του άρθρου 65 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ Α' 10/1990).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45), όπως τροποποιήθηκαν από τις δια-

Νομοθεσία: τι να συγκρατήσουμε (συν.)

- Λογική (κάποιες γενικές αρχές)
 - έμφαση στην πρόληψη (π.χ., Council Directive 2008/1/EC concerning integrated pollution prevention and control – IPPC & 2010/75/EU: επικαιροποίηση) - οδηγίες για αποκατάσταση (π.χ. διάταξη CERCLA στις ΗΠΑ)
 - επιτρεπτά όρια ρύπανσης (καθορίζονται πώς;)
 - οδηγίες για το (α) πώς κάνουμε κάτι (prescriptive) ή (β) τι θέλουμε να πετύχουμε (outcome-based)
- Τι καλύπτει – τι εξαιρείται
 - π.χ. ουσίες, δραστηριότητες
 - Οδηγία 2008/1/EK σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης: αναφέρει το αρσενικό, δεν καλύπτει δραστηριότητες σε μεταλλεία

Όρια ρύπανσης: παραδείγματα

- Μέγιστες συγκεντρώσεις στο πόσιμο νερό
 - Maximum Contaminant Level (MCL), ΗΠΑ, USEPA (2024):
 - U.S. Environmental Protection Agency (EPA) (2023). Ground Water and Drinking Water, National Primary Drinking Water Regulations, <https://www.epa.gov/ground-water-and-drinking-water/national-primary-drinking-water-regulations> (ημερομηνία πρόσβασης 8-10-2024)
 - Παράδειγμα: As: 10 μικρογραμμάρια/λίτρο (μg/l ή ppb) [το όριο αυτό ισχύει από το 2006, πριν ήταν 50 μg/l]
- Στο έδαφος
 - ΗΠΑ: συγκέντρωση στο εκχύλισμα πρότυπης δοκιμής
 - As: 5 χιλιοστόγραμμα /λίτρο (**mg/l** ή ppm)
 - Ολλανδία (**mg/kg** ή ppm ξηρού εδάφους)
 - As: 29 mg/kg (επιθυμητή τιμή), 55 mg/kg (όριο επέμβασης)

Συμπερασματικά σχόλια

- Το πρόβλημα των ρυττασμένων χώρων στην Ελλάδα αντιμετωπίζεται νομοθετικά μερικώς από
 - τον εθνικό σχεδιασμό για τα επικίνδυνα απόβλητα
 - την οδηγία για την προστασία του υπόγειου νερού
- Όλες οι ανεπτυγμένες χώρες έχουν ανώτατα όρια για το πόσιμο νερό, κάποιες έχουν και για το έδαφος (πχ Ολλανδία)
 - όπως θα δούμε στην επόμενη ενότητα (αποτίμηση διακινδύνευσης), η απόφαση για την ανάγκη αποκατάστασης ενός ρυττασμένου χώρου δεν είναι απαραίτητο να βασιστεί σε ανώτατες επιτρεπτές συγκεντρώσεις

Πηγές σχημάτων

Σημείωση: το μη πρωτογενές υλικό αυτής της παρουσίασης ή είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο (πχ πρακτική των ΗΠΑ για μελέτες κλπ δημόσιων οργανισμών) και μπορεί να χρησιμοποιηθεί με κατάλληλη αναφορά (attribution), ή συνοδεύεται από άδεια από τον εκδότη.

Διαφάνεια 3. Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Βιβλιογραφία

European Environment Agency (EEA) (2022). Progress in the management of contaminated sites in Europe, <https://www.eea.europa.eu/ims/progress-in-the-management-of>

Tsompanidis, C., G. Lolos, Th. Lolos, K. Pitsaki, A.Mavropoulos, A. Mentzis, S. Papagrigoriou and K.Manitara (2017). Contaminated sites from industrial -hazardous wastes in Attica Region and nine prefectures of Greece: Identification, characterization and preliminary risk assessment, Sardinia 2017 / Sixteenth International Waste Management and Landfill Symposium / 2 - 6 October